CUMHURİYET/5

Resim, kâğıt ve cam ürünleri sergilenen Remzi Köklü:

Kendimin ustası ve çırağı oldum

Cam, şıştikçe şişen, inceldikçe inceleri, uzadıkça iplik gibi uzayan parlak, kristal bir akışkandır. Ancak zaman ustalıkla kullanılmadığında ustasıyla dostluğunu çabuk yitirir.

TÜLİN AYTA

Yapı ve Kredi Bankası Bebek Sanat Galerisi'nde resim, kâğıt ve cam ürünlerini sergileyen **Remzi Köklü**, yaşamının en zengin deneyimi cam serüvenini şöyle özetliyor: "**1940'lı yıllarda beniz küçük bir çocuk iken, beyaz kış günlerinde sokaklarda kartopu oynar, bir yandan da damlardan sarkan buz parçalarını gözlerdim. Bazen bazıları elime alır, avuçlarımın sıcaklığında erisine dek dikkatle incelerdim.**"

Çocukluk ve gençlik yıllarının çıraklık heyecanlarını anımsarken, yaşam öyküsünü anlatan **Remzi Köklü** kendini "**autodidacte**" bir sanatçı olarak tanımlıyor: kendi kendinin diyor, hem ustası, hem kalfası, hem de çırağı oldum. Ve böylece, ustalığına erme tutkusuyla, ta çocukluktan gönül verdiği cam sanatının peşine düşüyor. Ancak cam sanatındaki ilk denemelerine seramik ve sırçayı öğrendikten sonra başlıyor. "**Kendi kendime, sırçanın bir çeşit cam olduğunu anladıktan sonra, bundan gerçek bir cam elde etmek için sırçayı katı hâlden getirmeyi ve bunu şekillendirmeyi düşündüm**" diye ekliyor.

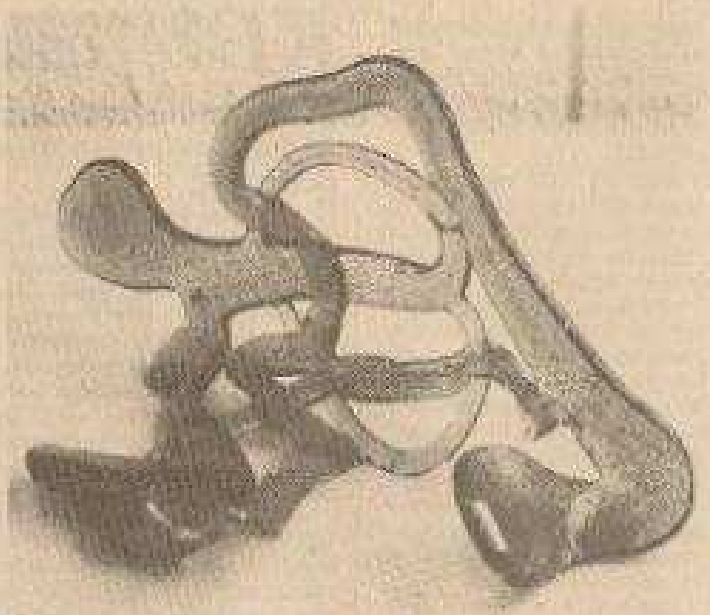

BİR NEFES GİBİ — Her sıcak ahp verişinde camı bir nefes gibi duyuran Remzi Köklü'nün ürünleri, 4 ocak cuma gününe kadar Yapı Kredi Bebek Sanat Galerisi'nde izlenebilir. Remzi Köklü, kendini "autodidacte" bir sanatçı olarak tanımlıyor ve "Kendi kendimin hem ustası, hem kalfası, hem de çırağı oldum" diyor.

Ustalığa erme tutkusu

"**Öyle şeyler vardır ki, insan bunları başarabilmek için çok köklü ve derin eğitim olanaklarından yoksun olduğu** doğadaki sıcak bir çiçek gibi tatkularıyla kendi kendine tohum vermelidir." İşte bu coşkulu öğrenme ve ustalığa erme tutkusuyla, **Remzi Köklü** uzun yıllar camcılığın tarihçesini, özellikle Osmanlı cam işlerini inceliyor. Efsanelerin altında gerçekler yatar diyerek, bazı camın doğuşunu şöyle anlatıyor: Fenikeliler, gemilerle soda ticareti yaparken, bu gemilerden biri bir gün bir koyda demirler. Gemiciler kumsala çıkarak yemek hazırlamak için ateş yakarlar. Bu arada, gemideki soda taşlarından birkaç tanesiyle de ateş üstünde bir sacayağı kurarlar. Ateş söndükten sonra kum ve soda taşlarının eriyip birbirine karıştıkları katı bir kütle oluşturduklarını hayretle görürler. Sonraları yaptıkları denemelerle Fenikeli ustalar bu buluşu geliştirirler. Mısırlılar camı cilalemeyi, Romalılar ise sayılamı kalıp getirmeyi öğrenirler.

Yurt dışı çalışmaları

Daha sonraları, incelemelerini yabancı ülkelerde sürdüren **Remzi Köklü**, on bir yıl boyunca Avrupa ve İskandinav ülkeleriyle karış karış dolaşıyor. Zaman zaman durakladığı yerlerde atölye çalışmaları yaşıyor, çalışmalarını sergiliyor. Yabancı televizyon yayınlarında eserlerinden söz edilirken, 1973'te, Bilderi de Kunst "**Baden Württemberg**" sergisine cam sanatçısı olarak katılıyor. 256 seçkin sanatçı arasından en iyi sanatçı seçildiğine layık görülerek, sanatı üzerine bir televizyon belgeseli hazırlanıyor. Bu arada da Almanya'daki Türk çocukları için öykülerini kendi yazdığı bir çocuk dergisi çıkarıyor.

1976'da ülkesine dönerek İstanbul'daki yeni yaşamına kendi adına kurduğu araştırma ve geliştirme atölyelerinde camcılık, el yapması kâğıtçılık ve özgün baskı işleriyle devam ediyor.

Bir zamanlar çalıştığı matbaada, kâğıtların dokularına ilgi geçirdiği basit büyüteçlerle incelemeye çalışan Köklü, pamuklar geçiriyor, saman, kendir ile kavak ve söğüt dallarından kendi retimlerinin kâğıtlarını yaptı. Bu kâğıtlara, kurucusu olduğu "**Studio Prisi Art**"da, Picasso, Klee, Bau Meister, Oskar Schlemmer gibi ünlü ustaların baskılarını yaptı.

Parlak kristal bir akışkan

Remzi Köklü, 1962'den bu yana yurt içi ve yurt dışında çok sayıda sergi açtı. Çeşitli uluslararası sergi ve yarışmalara katıldı. Bir dönem, Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikalarında tasarımcı olarak çalıştı ve yapıtları Paşabahçe mağazalarında sergilendi.

Halen, Eskişehir Anadolu Üniversitesi'ne bağlı, tür ve eğitim amaçlı (döner sermayeli) kurulmuş Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Cam Atölyesi kurucusu olarak öğrencilerine cam sanatının güzellik ve becerilerini öğretmekte.

Her sıcak ahp verişinde camı bir nefes gibi duyuran, opak güzellikteki turkuvaz, zümrüdüanka, kül mavisi, zeytin yeşili camlarının sayılamı dünyasında, süzi masalların billur köşklerine götüren **Remzi Köklü**'nün cam tarifiyle söyleşimizi bitiriyoruz: "**Cam, şıştikçe şişen, inceldikçe incelen, uzadıkça iplik gibi uzayan, parlak, kristal bir akışkandır. Ancak, zaman ustalıkla kullanılmadığında, ustasıyla dostluğunu çabuk yitirir.**"